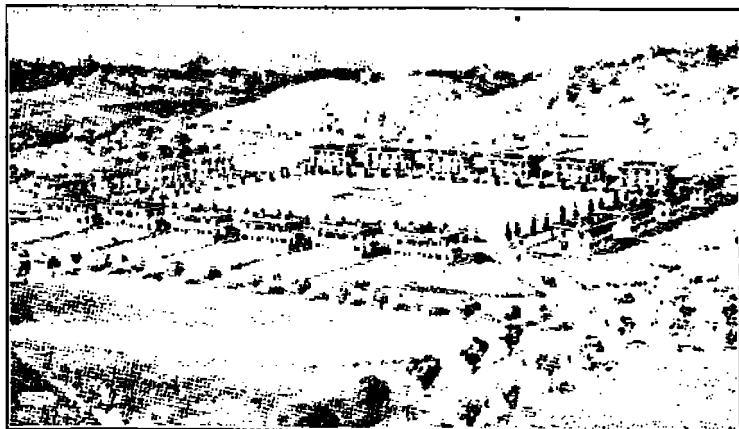


Sementti työväen asuinrakennus- aineena

Delaware, Lackawanna & Western rautatieyhtiö rakennuttaa parhaillaan ryhmän hyvin mieltäkiinnittäviä työväenasuntoja Nanticokeen, Pa., josta pitäisi tulla mallikaupunki työläisiä varten. Talot tulevat olemaan läpeensä valetusta sementistä ja sanotaan niistä tulevan tervehoidollisessa ja puhtaudellisessa suhteessa todella vertoja-vetä-

kuonaa, joka on ennen ollut hylkytavaraa.

Vaikka ajatus valetuista taloista on lähtösin Edisonista, joka on ennustanut sellaisen rakennustavan syrjäyttävän nykyisen, eroaa nyt kyseessä-oleva rakennusmenetelmä kokonaan hänen suunnitelmastaan. Kehä, johon valaminen tapahtuu, muodostuu 24-tuumaisista ja nalkki-



''Mallikaupunki''.

mättömiä. Tarjoovatpa ne vielä esikuvan kauan toivotusta mahdollisuudesta saada rakennettua taloja valamalla teräsmalleihin erikoisesti siihen tarkotukseen valmistettua sementtisolokosta. Tämä sementtisolokos on siinä merkityksessä uudenaikaista tai ihmeellistä, että siihen käytetään hiekan ja sementin ohella hiili-

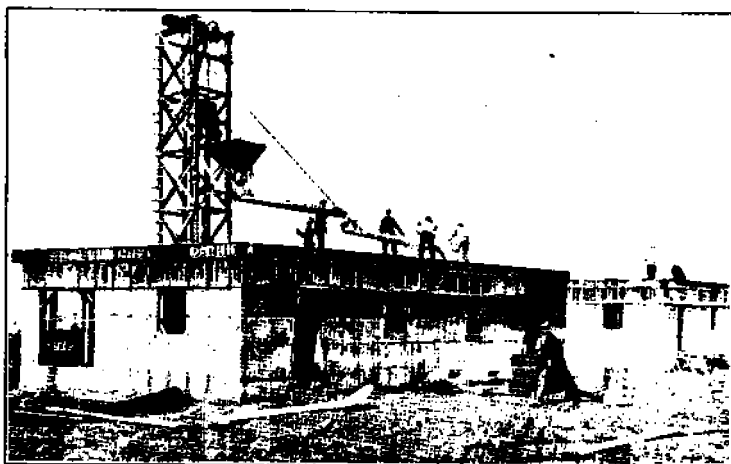
liitteillä toisiinsa yhdistettävistä ja tukirauodoilla vahvistetuista teräslevylaitauksista.

Kehystä ei pystytetä koko talon korkeudelle, vaan parin laitauksen leveyden verran valettua, nostetaan alempi laiteus nerokkaan laitteen avulla ylemmän laitauksen päälle ja sitä menettelyä jatketaan kunnes ta-

lo on saavuttanut aijotun korkeutensa. Eikä ehkes levyjä, joista kehyksen laitausta muodostuu, tarvitse toisistaan irroittaa; koko laitausta nostetaan yhdellä kertaa. Samoilla kehyksillä valetaan myös katot ja lattiat.

Myös rakentamismenettelyssä on otettu uudenaikainen ja työtäsäästävä tapa käytäntöön. Kun talot rakennetaan ryhmään (kuten kuvasta näkyy) on ollut edullista rakentaa rata ympäri rakennettavaksi aijottavan talo-

on eräs kiinteistöasioitsija myös rakennuttanut taloja saman menettelyn mukaan. 30x40 jalkaa suuruisen kellarin ja ensikerroksen seinäin valmistamiseen kului vain neljä päivää, ja kustannukset kuuden tuuman vahvuisten seinäin rakentamisesta nousivat vain kahdeksaan senttiin neliöjalalta; tullen halvemmiksi kuin puurakennus. Nämä talot ovat osottautuneet kuiviksi, ja erinomaisen lämpimiksi kylmillä ilmoilla.



Talo rakenteilla

ryhmäpaikan. Avovaunuun asettettu sementinsotkukone, joka saa mukavilla laitteilla aineensa peräänliitetyistä hiekka-, hiilikuona- ja sementtivaunuista, on siten helposti kuletettavissa kunakin rakennettavan talon kohdalle, jossa se näppärällä hissillä nostaa sementtisotkun talon kehyslaitteeseen.

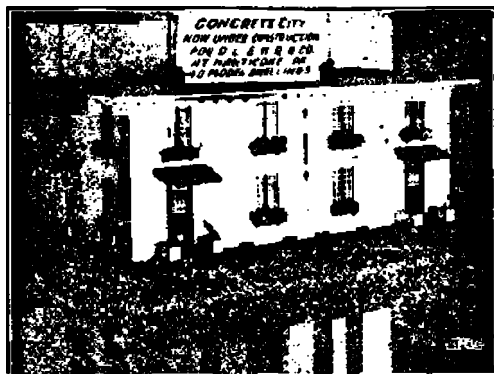
Eräässä toisessa paikassa (High Lake, lähellä Chicagoa)

Mutta näiden paremmuudesta ja huokeammuudesta tulevat työläiset tuskin saaman hyödyn, vaikka niitä työläisasuntojen nimellä rakennetaan. Niitä rakennetaan, ei sentähden, että työläiset saisivat parempia ja huokeampia asuntoja, vaan sentähden, että tämäläinen rakennusmenetelmä tulee huokeammaksi ja rakennus kestävämmäksi, josta kaikesta on hyötyä

rakennuttajalle, mutta suhteellisesti sangen vähän vuokraajille.

Mutta esitys tästä rakennustavasta on kuitenkin omiaan osottaa kuinka helpolla työväel-

le olisi hyviä ja käytännöllisiä asuntoja rakennettavissa, jos esim. kunta niiden rakennuttamisesta ja rakennuskustannuksilla vuokraamisesta huolehtisi.



Valmis talo.



Työn valta

Mitä miekoista,
mitä peitsistä! —
On tieto valtana vahvempi.

Mitä kiväärit,
mitä kanuunat! —
On laulu mahtina mailman.

Mitä lauluista,
mitä runoista! —
Työn valta on vanhin kaikista.

H. V—mi.

